

هیأت و امت، تقابل یا تعامل؟

حجت الاسلام مهدی محمدآبادی

یکی از اهداف قیام شکوهمند حضرت ابا عبد الله علیه السلام - به بیان خود حضرت - «اصلاح امت رسول اکرم صلی الله علیه وآله» بوده است؛ «إِنَّ زَمَّامًا خَرَجَتْ أَطْلَابُ الصَّالِحِ فِي أُمَّةٍ جَدِّى مُحَمَّدٌ» (مناقب ابن شهرآشوب، ج 4، ص 89) در این روایت شریف، از واژه «امت» استفاده شده - نه «شیعه»، یا «موالی» یا واژه‌های مشابه - و این انتخاب، بیانگر تأکید سید الشهداء علیه السلام است، بر این که ایشان، امام همه امت اسلامی، و دلسوز همه مسلمانان هستند؛ شیعه امیرالمؤمنین علیه الصلاة والسلام باشند، یا نباشند. و به همین دلیل است، که اهل سنت ایران و جهان، همگام با شیعیان، مراسمی را برای بزرگداشت سبط نبی اکرم و قیام حماسی ایشان، برپا می‌دارند. با این تفاسیل، حضرت ابا عبد الله علیه السلام، وجه مشترک، و محور اتحاد امت اسلامی هستند. و این که حضرت امام خمینی می‌حقیقت این پرتو در (ص 330، ج 15، امام صیحه) «است داشته نگه را اسلام که است صفر و محرم»: فرمایند بوده است. تأکید ائمه علیهم السلام، بر بزرگداشت یاد و خاطره حماسه کربلا، نبوده، جز برای زنده ماندن اهداف و آرمان‌های آن در جامعه اسلامی. و در طول این 14 قرن، مجالس عزاداری و هیئات، کارکرد

اصلیشان همین بوده است. سؤال: پس چرا امروزه، هیئت، تبدیل به نماد افتراق امت اسلامی شده؟ عوامل متعددی در این قضیه دخیل هستند، که به اختصار، به 2 مورد اشاره می‌شود:

1. یک عقیده غلط که کم و بیش در بین شیعیان رواج دارد، این است که معارف اهل بیت علیهم السلام را، میراثی صرفاً شیعی می‌دانند، و طبعاً شیعیان (بخوانید «هر کس که ادعای تشیع کرد») را هم، تنها وارث آن! لذا اهمیتی به تبعات رفتار و گفتار خود نسبت به مقدسات سایر مسلمین، و بازتاب آن در بین ایشان هم داده نمی‌شود. در حالی که به استناد بند اول این نوشتار، و نیز سایر متون دینی و سیره اهل بیت علیهم السلام، بطلان این پندار، اثبات می‌شود؛ یعنی: شیعه، امانتدار اهل بیت است - همان‌طور که ائمه علیهم السلام، «امینان فی خلقه» هستند- و هیئت، محلی برای تجلی فضائل و معارف حقّه این بزرگواران؛ پس سزاوار است که این روایت شریف حضرت رضا علیه السلام، سرلوحه همه هیئتی‌های با معرفتی باشد، که دست دل را به ضریح ساحت کبرایی مولایشان داده اند: «خدا رحمت کند بنده‌های را که امر ما را زنده کند... [یعنی] علوم ما را بیاموزد و آن را به همه مردم [چه شیعه و چه سنی، و چه غیر مسلمان] بیاموزد، چرا که اگر مردم زیبایی‌های کلام ما را بفهمند، قطعاً از ما پیروی می‌کنند.» (عیون أخبار الرضا، ج1، ص307) و روشن است که هر گونه رفتار و گفتار تفرقه افکنانه ما، مخلّ به این هدف است. خصوصاً که امروزه، رسانه‌ها، هیچ چیزی را برای مخفی کردن باقی نگذاشته اند.

2. این‌که ما شیعیان، مذهب خود را، به حق، و به استناد ادله عقلی و نقلی، تنها قرائت صحیح از اسلام می‌دانیم، باعث شده که لوازم عملی را هم برآن بار کنیم؛ مثلاً این‌که حق داریم حتی برخی از مستضعفان فکری، که هنوز به این سطح از معارف ناب نرسیده‌اند را، دشمن بدانیم! در حالی که در قرآن کریم، «مودت ذی القربی» اجر رسالت نبی اکرم معرفی شده است (روشن است که مودت، رتبه قبل از تبعیت و اطاعت است)، و نیز در زیارت عاشورا و سایر منابع روایی، معیار سلم (صلح) و حرب (جنگ) شیعیان نسبت به سایرین، سلم و حرب با ائمه علیهم السلام معرفی شده است («نی سلم لمن سالمکم و حرب لمن حربکم») و روشن است که سلم و حرب، در مقام ابراز و بروزات خارجی انسان است.

قرآن کریم، مسلمانان را، حتی از ناسزاگویی به مقدسات مشرکان هم منع می‌کند، تا باب هدایتشان، در اثر تحریک تعصبات کور، بسته نشود، چه رسد به این که عامه اهل سنت - از هر فرقه فقهی و کلامی- به محبت اهل بیت علیهم السلام اذعان دارند، و کم و زیاد، آن را ابراز هم می‌کنند.

نتیجه اقامه شعائر ما هیئتی‌های شیعه امیرالمؤمنین علیه أفضل صلوات المصلین، نباید این باشد

که وهابیت و اربابان استکباری آن، بتوانند از برخی مظاهر تفرقه افکنانه، به عنوان ابزاری برای دفع اهل سنت از معارف اهل بیت، و جذب ایشان به دستگاه شیطان خود، سوء استفاده کنند. به راستی اگر کسی زمینه جذب به دامان ائمه علیهم السلام، و پذیرش تشیع راستین را داشته باشد، و ما با سوء رفتار خود، او را طرد کنیم و به دامان شیطان بیندازیم، آیا نباید در روز قیامت، پاسخگوی حضرات معصومین باشیم؟ آیا در ضلالت آن شخص، شریک نخواهیم بود؟ به استناد آیات و روایات، قطعاً چنین است. خلاصه این^۱که، در کنار ثقلین (قرآن و اهل بیت)، امت رسول اکرم نیز از مهمترین یادگارهای ایشان است، که بستر نقل حقائق و نشر مکتب اهل بیت تا امروز نیز بوده است (چون شیعه همیشه در اقلیت بوده، و اگر بنا بر تفرقه و تقابل بود، اصلاً امروز اثری از تشیع هم باقی نمانده بود). و از مهمترین محورهای همگرایی امت^۲ اسلامی، محبت اهل بیت علیهم السلام است. هیئتی‌های با غیرت، امروز وظیفه سنگین حفظ و حراست از این امانت الهی، و زمینه سازی برای جذب عموم آحاد بشریت - که گرفتار حاکمیت شیاطین هستند - به معارف خاندان عصمت و طهارت، و در نهایت، اقبال و اشتیاق جهانی به حکومت موعود عجل^۳ فرجه را بر عهده دارند. و این هدف گران^۴سنگ، جز در بستر محبت و الفت، برای هیچ^۵کس ممکن نیست، حتی برای رسول اکرم؛ «به واسطه رحمت الهی بود که در برابر مردم، لیّن و نرم شدی؛ در حالی که اگر خشن و سنگدل بودی، از اطرافت پراکنده می شدند.» (آل عمران، 159)

منبع: مجله الکترونیکی اخوت با اندکی تصرف